

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA HORNÍ MĚSTO,
OKRES BRUNTÁL, příspěvková organizace
MATEŘSKÁ ŠKOLA HORNÍ MĚSTO

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

SVĚT JE PLNÝ OTÁZEK

Motto: Objevuji, poznávám, nejsem na to vůbec sám!

Č.j.
Zpracováno v Horním Městě
Dne 28. 8. 2018
Platnost od 1. 9. 2018

.....
podpis ředitelky ZŠ a MŠ

Struktura školního vzdělávacího programu

- 1. Identifikační údaje o mateřské škole**
- 2. Obecná charakteristika školy**
- 3. Podmínky vzdělávání**
- 4. Organizace vzdělávání**
- 5. Charakteristika vzdělávacího programu**
- 6. Vzdělávací obsah**
- 7. Pravidla pro evaluaci a pedagogickou diagnostiku**

Přílohy:

- 1. Analýza podmínek vzdělávání dle RVP PV ze dne 30. 6. 2018**
- 2. Konkretizované očekávané výstupy RVP PV**

1. Identifikační údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace

Právní forma: příspěvková organizace

Organizace sdružuje školská zařízení: základní školu, školní družinu, mateřskou školu, školní jídelnu

Adresa sídla organizace a základní školy: Základní škola a Mateřská škola Horní Město, 793 44 Horní Město 231

Sídlo mateřské školy: Horní Město 3

Provoz mateřské školy: pondělí – pátek od 6.00 do 16.30 hodin

Telefonní čísla : - základní škola: 731917711
- mateřská škola: 731917716
- školní jídelna: 731917819

Internetové stránky: www.zs.mshornimesto.cz

E-mail : základní škola: zsmshornimesto@zsmshornimesto.cz
mateřská škola: zsmshornimesto@zsmshornimesto.cz
školní jídelna: jidelnahm@zsmshornimesto.cz

Zřizovatel školy : Obec Horní Město, tel.554 281 002

Statutární zástupce, ředitelka školy: Mgr. Jana Kulhánková

Pedagogické pracovnice mateřské školy: Pavlína Vlášková (vedoucí učitelka MŠ), Stanislava Hrabínová, Milena Kovářová, Petra Mikušová, Eva Zvulíková, Šárka Večerková

Provozní pracovnice MŠ: Ema Kostová (školnice)

Vedoucí školní jídelny: Markéta Vašíčková

Počet tříd MŠ: 2

Složení tříd MŠ: 1. třída MŠ – děti ve věku 2 - 7 let (děti s OŠD)
2. třída MŠ – děti ve věku 2 - 7 let (děti s OŠD)

Kapacita mateřské školy: 50 dětí

Formální zpracování ŠVP: Mgr. Jana Kulhánková

Obsahové zpracování ŠVP: pedagogický kolektiv MŠ

Název školního vzdělávacího programu: Z pohádky do pohádky (zpracován dle dokumentů RVP PV, Manuál pro tvorbu ŠVP, Vzdělávání v mateřské škole – Eva Svobodová a kol., Mateřská škola v podmínkách společenských změn – Eva Šmelová, Projektování v mateřské škole – Michaela Prášilová, Současná MŠ a její řízení – Zuzana Bečvářová, Dítě a mateřská škola – Soňa Koťátková, Zdravá mateřská škola)

2. Obecná charakteristika školy

Budova mateřské školy je umístěna v klidném prostředí na okraji obce. Skládá se ze dvou křídel, která jsou propojena koridorem. V pravém křídle v prvním podlaží se nachází šatna dětí 1. třídy MŠ, umývárna, WC, třída vybavená centry a hracími koutky, herna sloužící současně jako lehárna, sklady a balkon. V přízemí se nachází šatna dětí 2. třídy MŠ, umývárna, WC, herna vybavená hracími koutky, třída se stolky a zájmovými koutky s vybavením, sklady. V levém křídle jsou umístěny prostory školní jídelny. Další součástí budovy mateřské školy je zahrada, jejíž původní zastaralý mobiliář nahradily v roce 2009, v rámci projektu „Rekonstrukce hřiště Mateřské školy v obci Horní Město“, barevné houpačky (vahadlové, na pružině, dvoumístné), kolotoč, skluzavka s prolézačkou, lávka s kmitajícími trámkami, domeček, tabule na kreslení, netradičně řešené pískoviště, multifunkční sestava prolézaček s učebnou a tělocvičnou a také malé dopravní hřiště pro tříkolky a koloběžky, které slouží i jako plocha pro basketbal nebo fotbal. Pro odpočinek dětem i rodičům je určena sestava laviček a odpočinkových setů, které jsou také využívány, za příznivého počasí, přenesením vzdělávacích činností ven, k výtvarným, pracovním a spontánním aktivitám předškoláků. Hřiště je zpřístupněno veřejnosti, využívat je mohou i děti, které mateřskou školu ještě nenavštěvují, a také děti starší. Budova je celkově zateplena po rekonstrukci střechy a fasády a kompletní výměnou oken, taktéž v roce 2009.

Mateřská škola má dvě třídy. 1. třídu MŠ i 2. třídu MŠ navštěvují děti ve věku 2-7 let a děti s odloženou školní docházkou.

Je jedinou mateřskou školou v obci s tradicí od roku 1946.

Programy a projekty, do kterých jsme zapojeni: Společně se ZŠ

1. Cesta za kulturou

Charakteristika projektu:

Tento projekt seznamuje děti a žáky s kulturními institucemi v našem regionu: Muzeum, Kulturní dům, Městská knihovna, Kino Rýmařov, SVČ. Hojně využíváme jejich nabídky k rozšíření kulturního povědomí dětí a žáků. Škola pravidelně pořádá výlety, děti a žáci poznávají památky a zajímavosti. Využíváme také mnoha nabídek různých společností a divadel. Snažíme se rozšíření kulturního dění v naší obci. Každoročně v našem kulturním domě v rámci projektu pořádáme některé z těchto akcí: Jarní akademie, divadelní představení, Vánoční koncert a besídky, výstavy dětských prací, Vánoční a Velikonoční jarmark.

2. Děti dětem

Charakteristika projektu:

Projekt rozvíjí způsob spolupráce a komunikace mezi mladšími a staršími spolužáky, mezi žáky základní školy a dětmi mateřské školy. Starší žáci ovlivňují svým vystupováním své mladší kamarády (úkolem učitele je regulace jejich vhodné a přiměřené vystupování). Naopak mladší děti pozitivně ovlivňují své starší spolužáky svou hravostí a schopností se plně sžít s obsahem projektu.

V rámci tohoto projektu pořádáme společné akce dětí a žáků základní a mateřské školy. Např. Den dětí, Drakiáda, Broučkáda, Olympijský den, Loučení s létem, Loučení se školním rokem, Mikulášská nadílka, Zápis do první třídy, vzájemné návštěvy, exkurze a výměnné pobyty. V rámci projektu jsou také realizovány aktivity na pomoc zdravotně postiženým dětem.

3. Pohybem ke zdraví

Charakteristika projektu:

Žáci se v průběhu projektu učí vnímat tělesnou kulturu, především jako prostředek k udržení nebo zlepšení zdraví a jako nutnost k zachování přirozené rovnováhy organismu. Projekt pomáhá vytvářet základní postoj k pohybu a tělesnosti, rozvíjí pohybové schopnosti žáků a učí je novým dovednostem. Dává jim možnost poznat spektrum činnosti, z nichž některé si možná oblíbí a šance na pravidelnost fyzických aktivit žáků v budoucím životě se zvyšuje. Poznají specifika některých sportovních odvětví a dozví se jak dosáhnout toho, aby pohyb byl skutečně zdravý.

Důraz je kladen na všestrannost, relaxaci a prožitek, všechny aktivity v rámci projektu úzce navazují na vzdělávací obsah TV, prvouky a přírodovědy. Projekt zahrnuje velké množství sportovních, sportovně-poznávacích i turistických akcí v průběhu školního roku. Např. Lyžařský kurz, Plavání, Olympijský den, turistické výšlapy do přírody, Cyklistický závod, Šipkovaná.

4. Uklid'me si svět

Charakteristika projektu:

Projekt, do něhož jsme se zapojili, probíhá ve spolupráci s kolektivními systémy Asekol. Jde o školní recyklační program určený všem základním a středním školám v ČR. Tento program má záštitu MŠMT České republiky. Jeho cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

Cílem projektu je také vést žáky k aktivní účasti na ochraně životního prostředí, vytvářet u nich správnou hodnotovou orientaci. Součástí projektu

jsou také různé aktivity, jako např. třídění odpadu, biologicko-ekologická znalostní soutěž, vycházky do přírody, ekologický zájezd pro žáky apod.

5. Poznáváme region

Charakteristika projektu:

V rámci tohoto projektu jsou uskutečňovány výlety a výšlapy s cílem poznat co nejvíce kulturních i přírodních zajímavostí v regionu. Tyto akce jsou uskutečňovány nejen na konci školního roku v rámci školních výletů, ale i během celého školního roku.

3. Podmínky vzdělávání

1. Věcné podmínky – jako dvoutřídní mateřská škola s menším počtem dětí využíváme při výchově a vzdělávání všech prostor budovy. Prostory tříd jsou vyhovující vzhledem k počtu dětí, vnitřní interiér třídy a herny je vybaven a upraven do hracích koutků a center aktivit, vše je přístupné a otevřené. Prostory odpovídají hygienickým normám a požadavkům. Součástí budovy je prostorná školní zahrada s nově rekonstruovaným venkovním vybavením, kterou využíváme během celého školního roku k pobytu venku, k činnostem s dětmi i ke školním a mimoškolním akcím. Škola je vybavena novým i starším dětským nábytkem estetickým a barevně sladěným, vyhovujícím potřebám dětí, v I. i ve II. třídě MŠ byly zakoupeny nové stolky a dětské židle, skříňky, police, hrací koutky, lehátka. Ostatní nábytek je starší, ale funkční. Třídy jsou vybaveny širokým výběrem hraček, didaktických pomůcek, výtvarným a pracovním materiálem dětem volně přístupným. Jedním z center aktivit v obou třídách je také dětská knihovna (lepoporela, encyklopedie, pohádkové knihy, obrázkové knihy). Pedagogické pracovníce mají k dispozici knihy učitelské knihovny (odborné publikace, odborné časopisy, didaktické materiály apod.), kterou vedoucí učitelka pravidelně doplňuje. Děti se samy podílejí na výzdobě interiéru, dětské práce mohou shlédnout i rodiče. K technickému vybavení školy patří kopírka s tiskárnou, počítač, PC, TV, video, CD přehrávač, radiomagnetofon.

- **Záměr** - Naším cílem je zlepšení materiálních prostředků z vlastních zdrojů, popř. zapojením se do projektových a soutěžních aktivit. Vytvoření badatelských koutků, pozorovacích center apod. pro zajištění větší poznatkové základny dětem.
- Mateřská škola se snaží zapojit do projektové činnosti k získání grantové podpory EU na základě předkládaných výzev MSK, ESF.

2. Psychosociální – usilujeme o zajištění dostatku rozmanitých a pro děti zajímavých činností, které jsou dětem nabízeny (pedagogický styl s nabídkou), o přijetí dítěte v jeho identitě, s úctou k jeho osobě, o zajištění přiměřenosti výchovných požadavků, konkrétních zkušeností a prožitků, vymezení pravidel, v nichž se bude dítě s jistotou pohybovat.

- **Záměr:** - Naším cílem je i nadále dětem vytvářet kamarádské společenství, v němž se budou cítit rády. Věnujeme také pozornost mezilidským vztahům a usilujeme o jejich zlepšení.

Respektujeme vývojové a individuální předpoklady dítěte (individualizace). Nově příchozí děti mají možnost postupné adaptace (docházení do MŠ

v pravidelných krátkých intervalech, postupné prodlužování doby pobytu. Rozvíjíme zájmy dítěte možností výběru nabízených činností, her a aktivit v centrech a koutcích během dne, dále také možností navštěvování zájmových kroužků (Sportovně-pohybové hry pro malé školáky, Miniškoláček, Keramická dílna, MDS). Dětem předškolního věku a dětem s OŠD zajišťujeme individuální přístup při přípravě na školu formou individuálních a skupinových činností, dětem s vadou řeči individuální odborné konzultace ve spolupráci s rodiči.

- **Záměr - Cílem je zlepšení spolupráce ze strany rodičů, zajištění pravidelnosti v logopedické přípravě dětí.**

Vedeme děti k samostatnosti, spolupráci a vzájemné pomoci prostřednictvím možnosti sebeobsluhy při oblékání, stolování, na toaletě, v umývárně, při výtvarných a pracovních činnostech, prostřednictvím podpory sebedůvěry (využití komunikačních a tvořivých her, vytvoření podmínek pro prožitky pocitu z úspěchu). Vychováváme k odpovědnosti pochvalou, povzbuzením, trpělivým přístupem, využitím přirozených situací k vyvození závěrů a možností nápravy (metody citového a názorného působení, metody utváření situací činnosti dětí).

V předešlých letech se pedagogové snažili rozdávat pohodu a radost dětem, mateřská škola se otevírala potřebám celých rodin. Individuálním přístupem vedla děti cíleně ke vstupu do ZŠ a seznamovala děti se společenským životem. Tímto směrem pokračujeme i nadále. Zachováváme osvědčené zásady a doplňujeme je o nové přístupy ke vzdělávání dětí předškolního věku realizací dalších nápadů, které vedou k zefektivnění celého výchovného a vzdělávacího procesu.

3. Životospráva – usilujeme o zajištění optimálního denního řádu (střídání činností, vhodná délka odpočinku, dodržování tříhodinových intervalů mezi jednotlivým podáváním jídla – 3 hodiny, vyhovující výživa – spolupráce s vedoucí školní jídelny při sestavování jídelníčku), o zajištění dostatku pohybu formou zařazování denních pohybových aktivit a činností jak ve třídě, na hřišti MŠ, tak i na veřejných sportovištích a v tělocvičně ZŠ. Děti jsou denně dostatečně dlouho venku. Respektujeme také potřebu individuální aktivity jednotlivých dětí, děti mají možnost si odpočinout během dne, dětem s nižší potřebou spánku je nabízen program formou klidových aktivit (např. skládání obrázků, hry s konstruktivními stavebnicemi, prohlížení knih a časopisů, kresba apod.).

- **Záměr - Naším cílem je formou dotazníkového šetření zjistit požadavky rodičů na způsob stravování jejich dětí a reagovat na ně formou možných změn, nabídneme rodičům možnost ochutnávky jídel.**

4. Organizace – preferujeme optimální denní řád (součást školního řádu mateřské školy – děti 1. třídy MŠ a 2. třídy MŠ se v časných ranních a odpoledních hodinách slučují), dbáme na životosprávu (vhodná skladba jídelníčku, dodržování předepsaného tříhodinového časového odstupu mezi jídly, dodržení pitného režimu, střídání aktivit dětí – zařazení relaxace, dodržení doby odpočinku, využívání pobytu venku po celý rok, preventivně zdravotní cviky na podporu zdravého a správného držení těla, využití prvků jiných vzdělávacích programů Začít spolu, Zdravá MŠ apod.). Děti mají možnost relaxace, mají dostatek soukromí při osobní hygieně. Usilujeme o vyváženost při výběru aktivit a poměru spontánních a řízených činností v základních organizačních formách (skupinová, individuální, frontální). Činnosti plánujeme dle stanovených dílčích cílů v oblastech rozpracovaných do podoby dílčích výstupů třídního vzdělávacího programu (díleč poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje v jednotlivých oblastech).

- Záměr - Budeme se snažit stále zkvalitňovat materiální i estetické vybavení prostředí, pomůcky pro činnosti si pedagogové budou připravovat včas, nejméně den předem.

5. Personální podmínky – pedagogické pracovnice jsou odborně způsobilé pro výchovu a vzdělávání předškolních dětí absolvováním SPgŠ oboru Učitelství pro mateřské školy, ředitelka absolvováním VŠ ve studijním programu Specializace v pedagogice, oboru Učitelství pro mateřské školy a oboru Speciální pedagogika pro učitelky MŠ.

Záměr

- Vzdělání a zkušenosti budou pedagogické pracovnice průběžně doplňovat účastí na akcích DVPP (dle nabídky) během celého školního roku.
- Dále je třeba doplnit znalosti pedagogických pracovníků v oblasti speciální pedagogiky (nejlépe akreditovaným studijním programem realizovaným VŠ) z důvodu možné integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Nekvalifikované pedagogické pracovnice (v případě přijetí) zahájí v nejbližší době studium požadovaného oboru na SPgŠ, popř. VŠ.

Mezi ostatní podmínky personálního vývoje je zařazena možnost vzájemných hospitací, stáží a zejména pak týmová práce učitelek obou tříd mateřské školy obohacená o spolupráci s rodiči a jinými subjekty v obci (Plán spolupráce s veřejností, Plán spolupráce s rodiči pro školní rok).

Mezi další služby poskytované mateřskou školou patří také logopedie zajišťovaná pedagogickým asistentem z řad ped.pracovnic školy, který pracuje pod supervizí poradenského zařízení SPC Bruntál.

- do I.třídy i do II. Třídy MŠ jsou zařazeny děti s poskytovaným podpůrným opatřením 1 – 5. V obou třídách je „zřízena funkce asistenta pedagoga (Studium pro ped.asistenty). Ped.pracovnice dané třídy i ped.asistentky pracují pod vedením SPC Kpt.Vajdy v Ostravě, SPC Bruntál, SPC Šumperk. Výchova a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťována formou individuální integrace do běžné třídy MŠ, podle stanovených postupů zpracovaného IVP a konzultací speciálního pedagoga.

6. Řízení mateřské školy – mateřská škola je součástí organizace Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace. Řízení organizace zajišťuje ředitelka školy, řízení vzdělávání v mateřské škole taktéž. Pravomoci a úkoly pracovníků mateřské školy jsou vymezeny vypracovanými pracovními náplněmi jednotlivých zaměstnanců. Plánování pedagogické práce probíhá v pravidelných intervalech (minimálně 1x za týden) za účasti ped. pracovníků mateřské školy, opírá se o aktuální potřeby a možnosti a využívá zpětné vazby.

Záměr

- Mateřská škola bude i nadále usilovat o spolupráci se zřizovatelem, subjekty v obci a odborníky z poradenských center a speciálně pedagogických pracovišť,
- V případě působení nekvalifikovaných začínajících učitelek v mateřské škole bude ředitelkou školy, popř. pověřenou učitelkou MŠ, zajištěno metodické vedení formou uvádění do praxe.

7. Spoluúčast rodičů – pedagogové se budou snažit o vytvoření partnerského prostředí s rodiči, o vyhovění smysluplným požadavkům rodičů. Rodiče mají možnost účastnit se různých programů pořádaných školou, zařazujeme také řadu školních a mimoškolních akcí (Plán pořádaných akcí MŠ) se zaměřením na výchovu k dodržování tradic v obci. Naším cílem je se co nejvíce podílet na zlepšení prostředí obce, zapojit se do aktivit obce a využívat možností poskytovaných obcí a spoluobčany. Rodiče jsou také informováni prostřednictvím pedagogů v jednotlivých třídách, prostřednictvím webu školy a na pravidelných informativních schůzkách o činnosti školy o výsledcích vzdělávání svého dítěte, je jim

nabídnuť možnosť spolupodílet sa na tvorbe ŠVP a ostatným plánovaní, na prípravě akcií. Pedagogové nabízejí rodičům v prípade potreby poradenský servis, zprostředkovávají rodičům přístup k odborným informacím týkajících se výchovy a vzdělávání předškolních dětí, odkazují na odborníky a poradenská zařízení.

- **Záměr - Naším cílem v této oblasti je zajištění odborných seminářů pro rodiče k aktuálním otázkám výchovy a vzdělávání dětí, zejména v otázkách školní zralosti a úspěšného startu ve škole.**

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost a mlčenlivost o důvěrných informacích týkajících se rodiny i dítěte.

8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Usilujeme o to, aby podmínky pro vzdělávání dětí vždy odpovídaly individuálním potřebám dětí. Pedagogické pracovnice mateřské školy zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

- Uplatňujeme princip diferenciacie a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření.
- Zaměřujeme se na osvojení dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte (samostatnost, sebeobsluha a základní hygienické návyky).
- Usilujeme o kvalitní spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potreby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.
- Upravujeme počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.

9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Usilujeme o maximální rozvoj potenciálu dětí včetně různých druhů nadání. Realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření jednotlivým dětem pro podporu nadání podle jejich individuálních vzdělávacích potřeb v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

4. Organizace vzdělávání

Počet tříd a složení jednotlivých tříd

Mateřská škola má celkem dvě třídy. Třídy jsou naplňovány do počtu, který odpovídá aktuální legislativě a kapacitě. Ve třídách jsou děti rozděleny dle věku:

Maximální počet (kapacita) mateřské školy je 50 dětí.

Složení tříd MŠ: 1.třída MŠ – děti ve věku 2 - 7 let (dětí s OŠD)

2.třída MŠ – děti ve věku 2 - 7 let (dětí s OŠD)

Maximální počet (kapacita) jednotlivých tříd je 25 dětí (třída se naplňuje dle vyhlášky o předškolním vzdělávání v závislosti na počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí dvouletých).

Složení a zaměření jednotlivých tříd

Do tříd MŠ jsou zařazeny děti ve věku 2 – 7 let (dětí s OŠD, děti se speciálními vzdělávacími potřebami). Pedagogové ve třídách pedagogové v této třídě usilují o nenásilnou adaptaci dětí na mateřskou školu, na osvojení základních pravidel soužití kolektivu vrstevníků a vytvoření základních pracovních návyků, zaměřují se na přípravu dětí na školní docházku formou výběru vhodných a zajímavých činností, do přípravy zařazují, **prvky programu Začít spolu**. Vhodnou formou se snaží přibližovat české tradice a tradice obce s cílem zprostředkování historie našich zvyků dětem i rodičům.

Přijímání dětí

Děti jsou do mateřské školy **přijímány** na základě vydaných kritérií. Informace o zápisu do mateřské školy a o stanovených kritériích pro přijetí v daném školním roce jsou zveřejněna vždy 1 měsíc před termínem zápisu, a to na webových stránkách školy, v regionálním tisku, prostřednictvím plakátků ve vývěsce školy a prostřednictvím zaslané pozvánky zákonným zástupcům. Za zveřejnění zodpovídá ředitelka školy.

Zařazování dětí do jednotlivých tříd

Děti jsou do tříd **zařazovány** dle věku (heterogenní uspořádání), zohledňujeme zejména sourozenské vazby, popř. také přání rodičů.

Preferujeme optimální denní řád (součást školního řádu mateřské školy). Děti 1. třídy MŠ a 2. třídy MŠ se v časných ranních hodinách a odpoledních hodinách slučují). Děti mají možnost relaxace v klidovém koutku, mají dostatek soukromí při osobní hygieně. Usilujeme o vyváženost při výběru aktivit a poměru spontánních a řízených činností v základních organizačních formách (skupinová, individuální, frontální). Činnosti plánujeme s dětmi pomocí návodných otázek. Při plánování i realizaci usilujeme o to, abychom se přizpůsobily aktuálním i individuálním potřebám celé skupiny dětí i každému jednotlivci. Pedagogické pracovnice pak náměty zpracovávají dle stanovených dílčích cílů v oblastech rozpracovaných do podoby dílčích výstupů (díleč poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje v jednotlivých oblastech). Přímá výchovně-vzdělávací činnost s dětmi probíhá každodenně v době od 6.00 hodin do 16.30 hodin ve dvou třídách MŠ pod vedením kvalifikovaných pedagogů dle rozpisu míry přímé vyučovací povinnosti.

- * Dětem je (po dohodě s učitelkami v kmenových třídách) umožněno zúčastnit se jakékoliv činnosti probíhající ve škole pod pedagogickým vedením,
- * V jednotlivých třídách může být ředitelkou školy, přizpůsobován denní provoz možnostem prostorového, provozního a pedagogického zajištění tak, aby byla zachována bezpečnost a zdraví přítomných dětí.
- * Uspořádání dne vychází z aktuální situace ve třídě (věkové složení, schopnosti a možnosti dětí, individualita ...), spočívá v kreativitě učitelky (psychohygienické zásady - střídání různých aktivit s relaxací).

Povinné předškolní vzdělávání je realizováno formou docházky dítěte v pracovních dnech s časovým úsekem 4 nepřetržitých hodin. Zákonný zástupce je povinen při předem známé nepřítomnosti dítěte požádat ředitelku školy o uvolnění dítěte ze vzdělávání. Zákonný zástupce je povinen dítě ze vzdělávání omluvit nejpozději 1. den nepřítomnosti a po návratu do MŠ dítě písemně omluvit do Omluvného listu (v úschově u pedagogů MŠ).

Individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona probíhá v uvedeném období zákonným zástupcem dítěte v místě trvalého pobytu dítěte. Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v řádném termínu stanoveném ředitelkou školy, popř. v náhradním termínu (v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku). Konkrétní termín stanoví ředitelka školy a obešle zákonného zástupce dopisem s informacemi o datu ověření, místě, kde bude ověření probíhat.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů

- komunitní kruh - dle potřeby v jednotlivých třídách (plánování, reflexe, sebereflexe, diskuse);
- realizace doplňkových programů – dle potřeby (návštěvy kulturních a sportovních akcí, exkurzem výlety, projektové činnosti);
- práce v centrech aktivit, didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně – dle potřeby
- spontánní i řízené činnosti v rámci výchovně vzdělávacího procesu – dle potřeby
- příprava na pobyt venku
- pobyt venku
- oběd (vytváření návyků při stravování, sebeobsluha);
- příprava na odpočinek, hygiena, převlékání

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Program je zaměřen na poznávání a objevování světa kolem nás prostřednictvím otázek. Vytvořením podmínek pro pohodu v mateřské škole (tělesná pohoda, duševní a společenská pohoda) je dále zaměřen na podporu sebedůvěry dětí spolu se schopností sebehodnocení, na využívání přirozených situací k výchově a vzdělávání, rozvíjení pozitivního myšlení, cítění a prožívání ve vztahu k sobě i druhým, na posílení vědomí vlastního „Já“ s cílem podpory psychomotorického vývoje. Zajišťuje také přípravu budoucích školáků na výuku čtení a psaní se zaměřením na prevenci školních obtíží. Přibližuje české tradice a tradice obce s cílem zprostředkování historie našich zvyků dětem i rodičům.

Filosofií výchovného působení naší školy je rozvíjet spokojené, samostatné a aktivní děti, které vedeme tak, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo předpoklady pro své celoživotní vzdělávání, umožňující mu snáze a spolehlivěji se uplatnit ve společnosti znalostí. Pojem společnost znalostí byl vymezen Lisabonským procesem. Znalosti jsou chápány nejen jako soubory kompetencí, tedy vědomosti, ale zároveň také schopnosti a dovednosti je uplatnit. Proto se snažíme vytvořit podnětné vzdělávací prostředí formou didaktického stylu s nabídkou, zajímavého a obsahově bohatého tak, aby se u nás děti cítily bezpečně, radostně a spokojeně, rozvíjely své schopnosti, vytvářely postoje, získávaly další vědomosti, dovednosti prostřednictvím základních metod a forem práce pro předškolní věk (situační učení, kooperativní učení, prožitkové učení, spontánní sociální učení, starší děti - didakticky zacílená činnost). Aktivita spontánní a řízené jsou vyvážené tak, aby odpovídaly věkovým a individuálním potřebám dětí.

Dlouhodobé cíle mateřské školy:

Vize: „Dobrá pověst školy je garancí jejího zachování v obci, proto budeme otevřenou a zdravou mateřskou školou s pohodovým a podnětným prostředím.“

Stanovení dlouhodobých cílů školy vychází ze závěrů zpracované Analýzy podmínek výchovy a vzdělávání Mateřské Školy Horní Město, která je přílohou ŠVP a závěrů kvalifikovaných pedagogů, kteří se podílí na zdokonalování prostředí a podmínek mateřské školy, a kteří si stanovili směr aktivit pro uspokojování potřeb a zájmů dětí předškolního věku a směr spolupráce týmu školy, rodičů a široké veřejnosti. Cílem je zkvalitnit a zlepšit prostředí a činnost mateřské školy.

- **vytvořit pohodové prostředí pro děti předškolního věku**

(estetické prostředí, kvalitní pomůcky, modernizace prostředí, vybavení interiéru a exteriéru moderními prvky aktivizující děti, vytvoření prostředí založeném na partnerském vztahu, uznání a pozitivní motivaci, respektování individuality a potřeb dětí, doplňování přístupů ke vzdělávání a výchově dětí o nové, které vedou děti k větší samostatnosti tvořivosti)

- **uplatňovat podíl rodičů na vzdělávání v mateřské škole, prohloubit vzájemné výchovné působení mateřské školy, rodiny a veřejnosti**

(spolupráce s rodiči i jinými partnery s cílem vyvíjet aktivity, kterými se mateřská škola otevře pro partnerské vztahy s rodiči i veřejností, aktivní zapojení se do dění v obci v rámci podpory tradic a kultury)

- **podporovat zdravou výživu a zvýšení tělesné aktivity**

(zdravý životní styl je nutností pro budoucí generaci – posílení tělesné zdatnosti, obratnosti, otužování, zdravá strava, dostatek pohybu, správné držení těla, duševní pohoda, prevence kouření, drog, předcházení úrazům a vytváření bezpečného prostředí)

Preferované metody a formy práce:

Metody:(didaktický styl s nabídkou)

- prožitkové učení
- kooperativní učení hrou a činnostmi dětí
- situační učení
- spontánní sociální učení
- didakticky zacílená činnost (volena s ohledem na individuální potřeby dětí a přiměřenost věku)
- metody citového a názorného působení,
- metody utváření situací činnostmi dětí

Formy práce:

- individuální
- skupinová
- frontální

Tyto metody a formy jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších i větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Uskutečňují se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytnou. Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- **Vzdělávání dětí se zařazených do 1. – 5. stupně podpory**

Cílem je vytvořit optimální prostředí a podmínky pro vzdělávání dítěte, zajistit vzdělávání na základě vytvoření IVP a pravidelného plánování pedagogické práce na základě průběžného vyhodnocování výsledků (práce se zpětnou vazbou – denní plánování práce třídní učitelkou a pedagogickým asistentem, volba činností, vhodných kompenzačních pomůcek, forem práce – individuální, popř. skupinová – postupné začleňování dítěte do kolektivu vrstevníků, volba metod k osvojování specifických dovedností a dovedností zaměřených na sebeobsahu).

Základní metodou práce je metoda strukturovaného učení (strukturalizace prostředí, strukturovaný denní režim, řízené aktivity ve strukturovaném režimu – krabicové úlohy apod.).

Jako podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro děti se závažnými poruchami řeči. Vzdělávací obsah tohoto předmětu speciálně pedagogické péče přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP

Postupy práce a plánování rozvoje dítěte v jednotlivých oblastech je dáno vytvořeným IVP (ukládá – li poradenské zařízení, a to vždy na jedno období školního roku) a konzultováno dle potřeby se speciálním pedagogem příslušného SPC, PPP. Spolupracujeme s PPP v Bruntále, s SPC Kpt. Vajdy v Ostravě, s Tyflocentrem v Ostravě, SPC Bruntál nebo Šumperk (v případě potřeby i s jinými poradenskými a odbornými zařízeními).

PLPP sestavují dle potřeby pro dané dítě společně učitelky v jednotlivých třídách. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi pedagogy s cílem stanovení vhodných metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy PLPP a učitelky zorganizují společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci

- **Vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním**

Cílem je podporovat rozvoj dětí upravením vzdělávacího obsahu TVP a podmínek vzdělávání na základě včasné diagnostiky a rozpoznání aktuálních individuálních vzdělávacích potřeb.

- **Vzdělávání dětí mimořádně nadaných**

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Cílem je podporovat rozvoj dětí s mimořádnými schopnostmi formou přizpůsobení obsahu a podmínek TVP, popř. vypracováním IVP dle jejich aktuálních potřeb a doplněním vzdělávací nabídky o další aktivity podle zájmů a nadání dětí. Podpora mimořádných schopností musí být zajišťována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost obvyklé vzdělávací nabídky.

- **Vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- zabezpečení dostatečného množství podnětných, bezpečných hraček
a pomůcek vhodných pro dvouleté děti,
- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny,
- jsou znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek,
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí,
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dvouletých dětí,
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami,
- vzdělávací činnosti jsou realizovány i dle potřeb dvouletých dětí,
- uplatňujeme k dítěti laskavě důsledný a pozitivní přístup

6. Vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program zpracovaný na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání

Materiál odpovídá základním požadavkům pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku.
Respektuje rámcové cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznání
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

V materiálu je začleněn povinný obsah pěti interakčních oblastí, reflektujících vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení. Z těchto oblastí pedagog sestavuje do své každodenní činnosti fungující celek, kde na sebe navazují a vzájemně se doplňují dílčí cíle v podobě záměrů i dosažené kompetence dítěte v podobě výstupů (dílčí poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje), které jsou základem pro budování kompetencí klíčových (soubory předpokládaných dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot).

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga je rozvíjet elementární poznatky, které jsou prostředkem k získání klíčových kompetencí, jež jsou pro dítě dosažitelné na konci předškolního období. Okruhy elementárních poznatků jsou vyvozeny ze vzdělávací nabídky činností RVP PV a promítnuty do vzdělávací nabídky ŠVP v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí:

Dítě a jeho tělo

Oblast: BIOLOGICKÁ

Lidské tělo, jeho části (hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce), jeho vývoj a změny, zdravé životní návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny), ochrana osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence onemocnění), ochrana bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrožícím při hrách, v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, věcmi a jevy), sebeobsluha (hygiena, stolování, oblékání, úklid), věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky a jejich užívání).

Dítě a jeho psychika

Oblast: PSYCHOLOGICKÁ

Dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly), sdělování (knihy, film, divadlo), předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů), číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, geometrické tvary, množství), prostorové pojmy a souvislosti (v prostoru i rovině, uspořádání předmětů), elementární časové pojmy (dny v týdnu, měsíce, roční období, části dne), lidé a jejich vlastnosti (dovednosti, schopnosti, city, přirozená různost lidí), individuální charakteristiky, osobnost, právo být sám sebou.

Dítě a ten druhý

Oblast: INTERPERSONÁLNÍ

Vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, ochrana osobního bezpečí), rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi), pravidla vzájemného chování (doma, v mateřské škole, na veřejnosti, herní pravidla).

Dítě a společnost

Oblast: SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ

Svět lidí, kultury, umění, práce, společenské role, pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce), mravní zásady, pracovní činnosti a role (pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony, činnosti, řemesla, povolání), kultura a umění (kultura prostředí, ve kterém dítě žije, lidové zvyky, tradice, svět výtvarného, dramatického umění, svět hudby, sportu), rozmanitost lidského světa (naše vlast, jiné země, národy a kultury).

Dítě a svět

Oblast: ENVIROMENTÁLNÍ

Prostředí, v němž dítě žije (domov, škola, obec, jejich okolí, život a dění v obci – doprava, ulice, obchody, lékař, důležité instituce, nákupy), živá a neživá příroda (rostliny, živočichové, přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě), látky a jejich vlastnosti (voda, vzduch, nerosty, kovy, přírodní materiály, umělé materiály), životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, ochrana přírody, péče o okolí a životní prostředí), věda a technika (přístroje, se kterými se dítě setkává), co je nebezpečné (nebezpečné přístroje, předměty, přírodní jevy, nebezpečné látky), rozmanitost přírody a světa (země, hory, řeky, světadíly, planeta Země, vesmír).

Konkrétní charakteristika programu, návaznost TVP:

ŠVP tvoří jednotný tematický blok s názvem „Svět je plný otázek“, je sestaven ze čtyř tematických celků. Ty jsou dále pedagogy rozpracovány podle podmínek v TVP do jednotlivých témat. **Témata plánujeme společně s dětmi tak, aby byla zajímavá, kreativní, nevšední a především vycházela z jejich zájmu, námětů a nápadů.**

Součástí TVP - stručná analýza skupiny dětí, pro kterou je TVP vytvářen, soustava jednotlivých rozpracovaných témat, záměry a cíle jednotlivých témat v podobě výstupů se specifikací zaměřenosti na rozvoj vědomostí, dovedností, postojů, vymezení doby (vychází ze zájmu dětí), grafické ztvárnění nabízených činností v podobě například myšlenkové mapy, přehled o konkrétních prostředcích – zásobník apod., přehled evaluačních činností. Grafická úprava a způsob zpracování TVP je zcela ponechán na volbě pedagogů. Témata jsou v TVP rozpracována průběžně podle postupu ve vzdělávání dětí a dle jejich zájmu o dané téma (viz. vymezení doby). Pedagog pracuje se zpětnou vazbou (propojení plánování s evaluačními činnostmi).

Jednotlivá témata jsou uvedena otázkou nebo návodnými otázkami, popř. u mladších dětí jinou činností, se kterou pedagog při tvorbě vzdělávací nabídky pracuje.

Tematické celky:

- 1. Jaké to je?**
- 2. Co se stane, když....?**
- 3. Co všechno je na světě?**
- 4. Co má začátek a konec?**

Při každém rozpracování ŠVP při zpracovávání TVP jsou pedagogem respektovány požadavky na:

1. Rozvoj osobnosti dítěte

- rozvíjí dítě v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi
- vytváří dostatek podnětů k učení a radosti z něho
- posiluje sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti
- vytváří prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimuluje rozvoj řeči
- seznamuje děti se vším, co je důležité pro život
- zdůrazňuje význam vlastních aktivit
- je připraven pomoci dětem, pokud to potřebují
- vytváří prostředí pohody a radosti z prožitého dne

2. Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v MŠ

- usiluje o partnerské vztahy s rodiči
- odpovídá za umožnění přístupu rodičů ke svým dětem ve třídě a za možnost podílet se na činnosti s dětmi
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy a jeho hodnocení
- vede s rodiči průběžný dialog o jejich dětech

3. Provádění evaluace a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost o tom:

- jak se děti cítily
- co se naučily
- s jakou hodnotou se setkaly
- jaký měly prostor pro samostatnost
- co se povedlo, co ne a proč
- vede individuální záznamy o dítěti

Vysvětlivky ke zkratkám:

- dílčí cíle (cíle podpory pro pedagoga) v oblastní úrovni – B (oblast biologická), P (oblast psychologická), I (oblast interpersonální), S (oblast sociálně kulturní), E (oblast enviromentální)
- očekávané výstupy vztahující se k jednotlivým kompetencím K1 (kompetence k učení), K2 (kompetence k řešení problémů), K3 (kompetence komunikativní), K4 (kompetence sociální a personální), K5 (kompetence činnostní a občanské)

Tematický blok

Svět je plný otázek

1. Tematický celek: Jaké to je?

Záměr: prostřednictvím tematických částí si budou děti osvojovat

- ✓ poznatky o věcech kolem nás
- ✓ elementární časové pojmy
- ✓ elementární poznatky o předmětech a jejich vlastnostech
- ✓ základní individuální charakteristiky, vědomí vlastního „já“
- ✓ základy vztahů mezi lidmi, pravidla vzájemného chování
- ✓ poznatky o přírodních jevech a dějích
- ✓ poznatky o podzimu, a to ve vztahu člověk a příroda (rostliny, živočichové, podnebí, počasí), člověk a sociální prostředí,
- ✓ základy sebeobsluhy (hygiena, stolování, oblékání, úklid), samostatnosti
- ✓ lidové tradice a zvyky

Cílem je podporovat:

- posílení prosociálního chování ve vztahu k druhému, v herní skupině, rodině (P,S, I)
- rozvoj pozornosti, paměti, představivosti a fantazie (B,P)
- osvojení si zdravých životních návyků a postojů (B,P,S)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu (B,P,S)
- seznamování se s okolním prostředím a prostředím mateřské školy (P,S, E)
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy, prožitky (B,P,S,I)
- rozvoj jemné a hrubé motoriky (B)
- získání relativní citové samostatnosti (P,S)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství lidí, poznávání a uplatňování pravidel soužití a jejich spoluvytváření (P, S, I)
- osvojení si dovedností k podpoře osobní pohody, pohody prostředí (P,B,E,S,I)
- rozvoj mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání motivovaného podzimní přírodou a jejími plody (B,P,S, E)
- osvojení si poznatků o světě, životě, o přírodě a její rozmanitosti i vývoji a neustálých proměnách (P,E)

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu (pobyt V MŠ) od rodičů, být samo aktivní (K2, K3, K4)
- utvořit si dětskou představu o pravidlech chování a normách společnosti, v níž žijeme (K2, K3, K4)
- seznámit se a orientovat se bezpečně v prostředí školy (K2, K4, K5)
- adaptovat se na život ve škole, začlenit se mezi vrstevníky (K4,K5)
- pojmenovat to, čím je obklopeno (K1,K3)
- vnímat potřeby druhého, dodržovat pravidla soužití (K3,K4,K5)

- znát a umět pojmenovat elementární poznatky o okolním prostředí (K1)
- porozumět změnám v přírodě i běžném životě (K1,K2)
- pozorovat přírodní a kulturní objekty, vést rozhovor o výsledku pozorování (K1,K2,K3)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně (K2)
- vyjadřovat se pomocí tvořivých činností (K1,K2,K3)
- spolupracovat s ostatními (K4)
- utvořit si představu o pravidlech jednání a chování (K2,K4,K5)
- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů (K1,K2)
- zvládnout pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu (K1)
- získat dovednosti o způsobech ochrany zdraví a bezpečí (K2, K4, K5)

Vzdělávací obsah:

(nabídka okruhů činností, jimiž jsou realizovány dílčí cíle v podobě záměrů tematického celku)

- lokomoční, nelokomoční pohybové činnosti, manipulační činnosti, zdravotní cvičení
- smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní činnosti a hry
- hudební činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, rozhovory, vyprávění, poslech či vyprávění pohádek a příběhů, práce s knihou a časopisem
- pozorování objektů, určování jejich vlastností
- motivovaná manipulace s předměty, praktické činnosti
- spontánní hra
- námětová hra, námětové činnosti
- kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební a dramatické aktivity
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a v rovině, činnosti zaměřené k seznamování s elementárními matematickými a časovými pojmy
- hry na téma rodiny, přátelství
- výlety do okolí (vycházky a výlety do přírody, návštěvy kulturních akcí apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sama sebe a sebeprosazování
- sociální a interaktivní hry
- využívání přirozených i modelových situací
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- běžné setkávání se s pozitivními vzory chování a jednání
- skupinové aktivity, různorodé společné hry
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- ekologicky motivované hrové aktivity
- aktivity zaměřené na zprostředkování tradic a lidových zvyků

Rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga:

- ❖ jednotvárná nabídka činností
- ❖ předávání hotových poznatků
- ❖ nedostatek pozitivních vzorů chování
- ❖ nedostatek činností vedoucích ke spolupráci a komunikaci s druhými
- ❖ nepřiměřené nároky na dítě

Tematický blok
Svět je plný otázek

2. Tematický celek: Co se stane, když...?

Záměr: prostřednictvím tematických částí si budou děti osvojovat a vytvářet:

- ✓ kulturně estetické dovednosti
- ✓ prosociální postoje k druhému a povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- ✓ poznatky o lidském těle a jeho vývoji
- ✓ zdravé životní návyky a základy ochrany osobního zdraví
- ✓ základy sebeobsluhy
- ✓ poznatky o lidech a jejich vlastnostech
- ✓ elementární číselné a matematické pojmy
- ✓ prvky dorozumívání mezi lidmi a formy sdělování
- ✓ poznatky o rodině, členech rodiny a jejich funkci
- ✓ poznatky o lidových zvycích a tradicích
- ✓ elementární poznatky o látkách a jejich vlastnostech
- ✓ poznatky o rozmanitosti přírody a světa

Cílem je podporovat:

- rozvoj výtvarných, hudebních, pracovních, dramatických i slovesných dovedností, řečových a jazykových dovedností (B,P, I,S)
- rozvoj schopností vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí (P,S,I)
- rozvoj pohybových dovedností (B)
- osvojení si poznatků o těle, zdraví, zdravých životních návycích a pohybových činnostech (B,P, S)
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka (P, S, I)
- rozvoj pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení (P, S)
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti (B, P)
- vytvoření základů pro práci s informacemi (P, S,I)
- rozvoj povědomí o sounáležitosti s ostatním světem (P, S, E)
- rozvoj kooperativních dovedností a základů spolupráce (S, I, P)
- seznamování dětí se světem kultury a umění (P,S)
- vytvoření povědomí o sounáležitosti se světem, lidmi, společností (E, I, P,S)
- rozvoj užívání všech smyslů (B)

Očekávané výstupy:

- porozumět přirozeným změnám a akceptovat je (K2, K3, K4)
- těšit se z příjemných prožitků, své prožitky slovně, výtvarně, pohybově zachytit (K1, K2, K3, K4, K5)
- zacházet s předměty denní potřeby (K2)
- správně vyslovovat, ovládat dech, intonaci a tempo (K1,K2,K3)

- vyjadřovat samostatně myšlenky, sledovat řečníka, porozumět slyšenému (K1,K2,K3,K4)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí (K2,K4,K5)
- chápat základní matematické pojmy, elementární matematické souvislosti, prostorové pojmy (K1,K2,K4)
- nalézat nová řešení (K1, K2)
- vnímat a těšit se z nových zážitků, z přírodních a kulturních krás (K1,K4,K5)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad (K1,K2,K4,K5)
- spolupracovat s dětmi jednotlivě i ve skupinách (K2,K3,K4,K5)
- chovat se s ohledem na druhé (K2,K4)
- učit se nová slova, krátké texty z paměti, formulovat otázky, odpovědi (K1, K2, K3, K4)
- sledovat očima zprava doleva, rozlišovat symboly (K1, K2)
- pochopit, že každý má ve společenství určitou roli (K4,K5)
- zachovávat správné držení těla (K2)
- zvládnout prostorovou orientaci, koordinovat lokomoci a další pohyby (K1,K2)
- zvládat jemnou motoriku, koordinaci ruky a oka (K1,K2)

Vzdělávací obsah:

(nabídka okruhů činností, jimiž jsou realizovány dílčí cíle v podobě záměrů tematického celku)

- manipulační činnosti, pohybové činnosti, zdravotní cvičení
- smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní činnosti a hry
- grafické činnosti
- hudební činnosti, hudebně pohybové hry
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- poslech či vyprávění pohádek a příběhů s poučením, dramatizace pohádek a příběhů, recitace
- práce s knihou a časopisem
- pokusy a objevy, záměrné pozorování objektů a jevů
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla, lidských vlastností, záměrné pozorování
- spontánní hra, volné experimenty s materiálem a předměty
- námětová hra, námětové činnosti
- výtvarné a pracovní činnosti a aktivity
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znakových systémů
- činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
- hry na téma rodiny, hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- výlety do okolí (návštěvy kulturních akcí apod.)
- využívání přirozených i modelových situací
- estetické a tvůrčí aktivity

- využívání příležitostí seznamující dítě s různými tradicemi a zvyky v jeho kulturním prostředí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- běžné setkávání se s pozitivními vzory chování a jednání
- skupinové aktivity, různorodé společné hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě

Rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga:

- ❖ komunikačně chudé prostředí
- ❖ zahlcování informacemi bez rozvoje schopnosti pracovat s nimi
- ❖ předávání hotových poznatků
- ❖ nejednoznačně formulovaná pravidla
- ❖ nepřiměřené nároky na dítě
- ❖ nedostatečná pozornost řešení konfliktů mezi dětmi, vystupování pedagoga v roli soudce
- ❖ prostředí nabízející málo možností ke spolupráci a komunikaci

Tematický blok
Svět je plný otázek

3. Tematický celek: Co všechno je na světě?

Záměr: prostřednictvím tematických částí si budou děti osvojovat a získávat:

- ✓ poznatky o jaru, jarní přírodě
- ✓ schopnost vážit si života ve všech jeho formách, pečovat o okolí a životní prostředí
- ✓ kulturně estetické dovednosti
- ✓ poznatky o věcech kolem nás
- ✓ poznatky o lidském těle, jeho částech a změnách
- ✓ poznatky o ochraně bezpečí
- ✓ poznatky o ochraně bezpečí při hrách, dopravních situacích, setkávání s cizími lidmi
- ✓ rozšířené poznatky o základních časových pojmech a jejich souvislostech
- ✓ poznatky o lidech a jejich vlastnostech
- ✓ poznatky o vztazích mezi lidmi, společenských rolích, pravidlech
- ✓ základy pracovních činností – předměty, nástroje, pracovní úkony, řemesla, povolání
- ✓ poznatky o prostředí, v němž dítě žije
- ✓ poznatky o lidových zvycích a tradicích

Cílem je podporovat:

- rozvoj hudebních a hudebně pohybových schopností (B,P, S,I)
- upevnění pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou (B,P,S,E)
- rozvoj pohybových a manipulačních schopností (B)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (B,P, I, S)
- rozvoj paměti, pozornosti, představivosti a fantazie (P, B)
- rozvoj kultivovaného projevu (B,P,I, S)
- podchycení zájmu, radosti z objevovaného, zvědavosti (P,S,E)
- rozvoj dovedností k ochraně svého bezpečí i bezpečí druhých (B,P,S,I)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity a prožitky vyjádřit (B,P,S, I)
- rozvoj sociálního citění, pocitu sounáležitosti s rodinou, lidmi, společností (P,S,I)
- osvojení si dovedností, návyků, základní uznávané společenské, morální a estetické hodnoty (P,S,I)
- získání poznatků k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými lidmi (P,S, I)
- rozvoj společenského a estetického vkusu (P,S,E)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije (P,S,E)

Očekávané výstupy:

- záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti (K1)
- sladit pohyb se zpěvem, s hudbou, ovládat dechové svalstvo (K3,K4)
- pojmenovat části těla, orgány a jejich funkci (K1, K2)
- svoji fantazii a představivost uplatnit v tvořivých činnostech (K2, K3, K4, K5)
- zvládnout jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony (K2,K4)
- zacházet s předměty denní potřeby (K2, K5)
- správně vyslovovat, ovládat tempo řeči a intonaci, domluvit se i gesty (K3,K4)
- naučit se z paměti krátké texty, reprodukovat říkanky, písně, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu (K1,K2,K3,K4)
- chápat vtip a slovní humor (K2,K3)
- rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (K1,K2,K3)
- využívat zkušeností k učení (K1,K2)
- chovat se citlivě k živým bytostem, k přírodě, věcem (K4,K5)
- zachytit a vyjádřit své prožitky (K1,K2,K3,K4,K5)
- využívat přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte (K1,K2,K4)
- poučit se o nebezpečných situacích, rozlišovat možné aktivity, které nás mohou poškozovat, a které nám naopak prospívají (K1,K2)
- pomáhat pečovat o životní prostředí (K2,K5)
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu (K4,K5)
- porozumět i neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých (K2,K4)

Vzdělávací obsah:

(nabídka okruhů činností, jimiž jsou realizovány dílčí cíle v podobě záměrů tematického celku)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, nástroji, materiálem
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- badatelské činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti relaxační a odpočinkové
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- poslech či vyprávění pohádek a příběhů s poučením, dramatizace pohádek a příběhů, recitace
- samostatný slovní projev na určité téma
- dramatizace, přednes, recitace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené k poznávání zvuků, užívání gest
- činnosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla, lidských vlastností, záměrné pozorování
- spontánní hra, volné experimenty s materiálem a předměty
- námětová hra, námětové činnosti
- činnosti k řešení myšlenkových i praktických problémů
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků
- činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů s denním řádem, vývojem, přibližující dítěti časové i logické posloupnosti dějů a událostí
- hry a úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- hry na téma rodiny, hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- výlety do okolí (návštěvy kulturních akcí apod.)
- využívání přirozených i modelových situací
- estetické a tvůrčí aktivity
- využívání příležitostí seznamující dítě s různými tradicemi a zvyky v jeho kulturním prostředí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- běžné setkávání se s pozitivními vzory chování a jednání
- skupinové aktivity, různorodé společné hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sama sebe a odlišení od ostatních
- společná setkávání, povídání, aktivity podporující sbližování dětí
- realizace společných zábav a slavností
- realizace společných zábav a slavností
- činnosti podněcující tvořivost, nápaditost dítěte, estetické vnímání, vyjadřování a třibení vkusu
- poučení o nebezpečných situacích a dětem dostupných způsobech, jak se chránit
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa dospělých, jejich občanského života, práce
- kognitivní činnosti
- poznávání životních podmínek a ekosystémů
- praktické činnosti k seznamování se s různými materiály, vlastnostmi, pracovními postupy
- pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, zahradu a blízké okolí

Rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga:

- ❖ málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte
- ❖ zahlcování informacemi bez rozvoje schopnosti pracovat s nimi
- ❖ předávání hotových poznatků
- ❖ nedostatečná pozornost k rozvoji dovednosti předcházející prvopočátečnímu čtení a psaní
- ❖ nepřiměřené nároky na dítě, nedostatečný respekt individuálních potřeb dítěte
- ❖ nedostatek řízených pohybových aktivit
- ❖ nedostatečná pozornost řešení konfliktů mezi dětmi, vystupování pedagoga v roli soudce
- ❖ nedostatečné ocenění úsilí dítěte, popř. úspěchu

Tematický blok
Svět je plný otázek

4. Tematický celek: Co má začátek a konec?

Záměr: prostřednictvím tematických částí si budou děti osvojovat a získávat:

- ✓ poznatky o létě, letní přírodě a změnách v přírodě, přírodních jevech a dějích
- ✓ schopnost sounáležitosti s živou i neživou přírodou
- ✓ schopnost žít ve společenství ostatních lidí a přijímat hodnoty společenstvím uznávané
- ✓ poznatky o věcech kolem nás, předmětech a jejich vlastnostech
- ✓ základy o dorozumívání se mezi lidmi a sdělování
- ✓ elementární poznatky o číselných a matematických pojmech, prostorových pojmech a souvislostech
- ✓ poznatky o rodině a rodině ve světě zvířat
- ✓ poznatky o prostředí, v němž dítě žije
- ✓ poznatky o rozmanitosti přírody i světa – země, planeta Země, vesmír
- ✓ poznatky o tom, co je nebezpečné
- ✓ poznatky o lidových zvycích a tradicích

Cílem je podporovat:

- osvojení si dovedností k podpoře zdraví (B,P,S,E)
- rozvoj komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních) (B,P,I)
- osvojení si dovedností, které předcházejí čtení i psaní (B,P,S)
- podpora zájmu o učení a vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem (P,S)
- rozvoj, zpřesňování smyslového vnímání, rozvoj pozornosti a paměti (B,P)
- osvojení si poznatků o pohybových činnostech, uvědomění si vlastního těla (B)
- rozvoj schopnosti řídit své chování (S,P)
- upevnění vztahů ke svému okolí, živým bytostem (P,S,E)
- osvojení si poznatků o letní přírodě a její rozmanitosti (P,S,E)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, rozvoj společenského i estetického vkusu (P,S)
- vytváření povědomí o existenci jiných kultur, poznávání jiných kultur (P,S,E)
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám prostředí (P,I,S,E)
- vytvoření povědomí o sounáležitosti se světem, přírodou, planetou Zemí (P,S,E)

Očekávané výstupy:

- dodržovat pravidla her a činností (K2, K4, K5)
- všimnout si dění ve svém okolí, v obci (K4, K5)
- získat povědomí o významu péče o zdraví, čistoty a o významu zdravé výživy (K1,K2,K5)
- získat povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí (K1,K2,K5)

- uvědomovat si možné nebezpečí, vědět, jak se chránit (K2, K4, K5)
- vyjadřovat se samostatně, formulovat otázky a odpovědi, porozumět slyšenému (K1,K2,K3)
- rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky ve slovech (K1,K3)
- vymyslet, popř. poznat, homonyma, synonyma, antonyma (K1,K3)
- vyjednávat, umět se domluvit na společném řešení (K2, K3, K4)
- sledovat očima zleva doprava, poznat některou číslici, písmeno, poznat napsané své jméno (K1,K2,K3)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno (K1, K2, K3, K4, K5)
- soustředit se záměrně na činnost a její dokončení, udržet pozornost (K1)
- uvědomovat si a projevovat příjemné a nepříjemné citové prožitky K2,K4,K5)
- chápat osobní odlišnosti lidí jako přirozené (K4,K5)
- respektovat potřeby druhých (K2, K4, K5)
- uplatňovat návyky při styku s dospělými i dětmi (K4,K5)
- získat povědomí o významu životního prostředí, pečovat o ně (K1,K4,K5)
- získat povědomí o širším společenském, věcném, přírodním a kulturním prostředí (K1,K4,K5)
- zvládat základní hudební dovednosti (vokální, instrumentální) (K1, K3)
- koordinovat pohyby těla, napodobit jednoduchý pohyb (K1, K4)
- vnímat pomocí všech smyslů (K1, K2)
- orientovat se v prostoru, v rovině, v čase (K1, K2, K5)

Vzdělávací obsah:

(nabídka okruhů činností, jimiž jsou realizovány dílčí cíle v podobě záměrů tematického celku)

- lokomoční, nelokomoční pohybové činnosti, manipulační činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti
- konstruktivní hry a činnosti, grafické činnosti, psychomotorické hry
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů a nemocí
- činnosti relaxační a odpočinkové
- komentování zážitků, vyřizování vzkazů a zpráv
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- poslech či vyprávění pohádek a příběhů s poučením, dramatizace pohádek a příběhů, recitace
- samostatný slovní projev na určité téma
- činnosti a příležitosti k seznamování se sdělovacími prostředky
- hry a činnosti zaměřené k poznávání zvuků
- spontánní hra, volné experimenty s materiálem a předměty
- badatelské činnosti
- námětová hra, námětové činnosti
- záměrné pozorování objektů a jevů

- konkrétní operace s materiálem a předměty
- činnosti k řešení myšlenkových i praktických problémů
- činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znakových systémů
- hry a činnosti zaměřené k upevňování a rozvoji poznatků o číslech a elementárních matematických pojmech
- hry a úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- estetické a tvůrčí aktivity
- výlety do okolí (návštěvy kulturních akcí apod.)
- využívání přirozených i modelových situací
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování, sebehodnocení
- využívání příležitostí seznamující dítě s různými tradicemi a zvyky v jeho kulturním prostředí
- běžné setkávání se s pozitivními vzory chování a jednání
- skupinové aktivity, různorodé společné hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity
- návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí pro dítě předškolního věku
- společná setkávání, povídání, aktivity podporující sbližování dětí
- realizace společných zábav a slavností
- činnosti podněcující tvořivost, nápaditost dítěte, estetické vnímání, vyjadřování a třibení vkusu
- poznávání životních podmínek a ekosystémů
- využívání přirozených podnětů, situací a ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování s přírodou, okolím, zemí, planetou a vesmírem
- kognitivní činnosti
- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií

Rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga:

- ❖ omezování samostatní dítěte při pohybových činnostech a spontánních pohybových aktivitách
- ❖ zkrácení základních informací o lidském těle, růstu a vývoji
- ❖ předávání hotových poznatků, uzavřený výklad světa
- ❖ nedostatečná pozornost k rozvoji dovednosti předcházející prvopočátečnímu čtení a psaní
- ❖ nepřiměřené nároky na dítě, nedostatečný respekt individuálních potřeb dítěte
- ❖ necitlivé donucování dítěte k hovoru, vytváření komunikativních zábran
- ❖ mechanická reprodukce, málo prostoru pro rozvoj představivosti a fantazie
- ❖ nedostatečné ocenění úsilí dítěte, popř. úspěchu
- ❖ omezování dítěte dokončit činnost ve vlastním tempu

7. Pravidla pro evaluaci a pedagogickou diagnostiku

Součástí každého Ročního plánu je plán hospitací, cílů a úkolů v oblasti evaluace pro příslušný školní rok, za jehož plnění zodpovídá ředitelka školy. Jednou za dva měsíce na pedagogické poradě, a na základě zpětné vazby, jsou pak stanoveny dílčí cíle a úkoly evaluace, termíny jejich plnění a zodpovědnost jednotlivých pracovníků MŠ.

Metody, techniky, prostředky evaluace

- zavedení týmové práce kolektivu
- provádění hospitací s následným rozбором pro posun ve výchovně vzdělávací práci - hospitační činnost vedoucí učitelky, kolegyně navzájem (dle plánu hospitací, který je součástí ročního plánu)
- zpětná vazba (od dětí, rodičů, kolegyně – vyžádaná, nevyžádaná)
- evaluace s obecnými cíli (společně s dětmi)
- zápis do třídní knihy s dětmi, inscenační metody s dětským účastníkem
- schránka pro rodiče
- individuální rozhovory s rodiči
- zaznamenávání individuálních pokroků dětí
- portfolio dítěte
- evaluace se specifickými cíli RVP
- sebehodnocení dětí
- dotazníky, ankety, pozorování, diskuse
- porady, rozhovory, analýzy plánů, příprav
- pozorování dětí, popř. videozáznamů

Plán evaluace

- sběr informací
- zpracování informací (vyvození důsledků)
- realizace nových postupů
- revize, kontrola

Sledujeme (oblasti evaluace):

- podmínky (psychosociální, materiální, hygienické)
- proces (organizace, metody, motivace, komunikace, zpětná vazba...)
- vzdělávací nabídku, plánované aktivity
- výsledky vzdělávání (aktuální stav, posun....), cíle, záměry, výstupy ŠVP, TVP
- práci pedagogického sboru, pedagogů
- pedagogický styl a klima školy
- spolupráci s rodinami
- naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí

Autoevaluace

(hodnocení vlastní práce učitelky, práce se zpětnou vazbou)

- průběžné vyhodnocování na základě vyžádané i nevyžádané zpětné vazby (ředitelka MŠ, děti, kolegyně, rodiče apod.)
- sebehodnocení
Zodpovídají všechny pedagogické pracovnice.

Evaluace třídního kurikula

Témata

- denní záznam plánovaných činností, jejich vyhodnocování
- sledování výsledků ve vzdělávání (aktuální stav, posun...) – denně, písemně po ukončení tématu
- hodnocení plánovaných činností, aktivit, zvolených forem a metod práce – denně, písemně po ukončení tématu
- vyhodnocování plnění výstupů a cílů po ukončení tématu (písemně)
- průběžné získávání zpětné vazby na základě ukazatelů dosažených cílů ve vzdělávání – denně, písemně po ukončení tématu

Zodpovídají všechny pedagogické pracovnice.

Vedení záznamů o dětech

- zaznamenávání projevů dětí (popisně, empaticky) na základě pozorování – denně, minimálně 1x měsíčně písemně jako součást hodnocení témat – podklad pro plánování individuální podpory dětí
- zápis vývoje dítěte v jednotlivých oblastech do předtištěného formuláře minimálně 2x ročně (v případě potřeby i častěji)
- vedení portfolia dítěte po dobu docházky do MŠ – zakládání prací dětí – denně
- provádění orientačních testů školní zralosti s předškolními dětmi, následná konzultace s rodiči, stanovení postupů individuálního rozvoje – 2x ročně, dle potřeby častěji
- respektování následujícího pravidla:

„Pro sledování vývoje dítěte je důležité znát výchozí vývojový stupeň dítěte a k němu potom hodnotit pokrok dítěte (nikoliv konfrontovat s úrovní vrstevníků). Mapujeme, v čem je dítě úspěšné. Zjišťujeme, v čem má problémy a z toho vyvozujeme důsledky pro svoji práci s tímto konkrétním dítětem.“

Zodpovídají všechny pedagogické pracovnice.

Evaluace školního kurikula

- hospitace ředitelky školy, vzájemné následný rozbor – průběžně na základě Ročního plánu hospitací, zodpovídá ředitelka školy,
- vzájemné hospitace pedagogických pracovníků, následný rozbor - průběžně na základě Ročního plánu hospitací, zodpovídá ředitelka školy, ped. pracovnice pověřená hospitací,
- příprava podkladů pro hodnocení školy – 1x ročně, ředitelka školy kolektivní hodnocení školního kurikula písemnou formou do předtištěného formuláře – 1x ročně, zodpovídá ředitelka školy,

- průběžné sledování podmínek vzdělávání a plnění cílů daných ŠVP – 1x za dva měsíce na pedagogické poradě, zodpovídá ředitelka školy,
- průběžné vyhodnocování plnění cílů, záměrů, výstupů ŠVP a jejich zapracování do TVP - 1x za dva měsíce na pedagogické poradě, zodpovídá ředitelka školy,
- vyhodnocování práce a spolupráce pedagogického sboru, pedagogického stylu, posouzení klimatu školy – 2x ročně na pedagogické poradě, v případě potřeby častěji, zodpovídá ředitelka školy.

Příloha č. 1

Analýza podmínek vzdělávání dle RVP PV ze dne 30. 6. 2018

Analýza podmínek vzdělávání dle RVP PV

Věcné podmínky (max.35)					
MŠ má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí	1	2	3	4	5
Dětský nábytek, TV nářadí, zdravotně hygienické zařízení jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům	1	2	3	4	5
Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, a bezpečné, odpovídají věku	1	2	3	4	5
Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení	1	2	3	4	5
Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy, dětské práce jsou přístupné dětem i rodičům	1	2	3	4	5
Na budovu školy navazuje školní zahrada, vybavená tak, aby byly dětem umožněny rozmanité pohybové činnosti	1	2	3	4	5
Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy	1	2	3	4	5
Životospráva (max.45)					
Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachycována vhodná skladba jídelníčku	1	2	3	4	5
Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin	1	2	3	4	5
Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly	1	2	3	4	5
Děti nejsou nuceny do jídla	1	2	3	4	5
Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je současně flexibilní (přizpůsobení se aktuální situaci)	1	2	3	4	5
Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku	1	2	3	4	5
Děti mají dostatek pohybu venku i v interiéru	1	2	3	4	5
V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí	1	2	3	4	5
Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu, poskytují dětem přirozený vzor	1	2	3	4	5

Psychosociální podmínky (max.85)					
Děti a dospělí se cítí v MŠ dobře, spokojeně a bezpečně	1	2	3	4	5
Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situaci	1	2	3	4	5
Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají přirozeně, citlivě)	1	2	3	4	5
Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem	1	2	3	4	5
Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zvýhodňováno, podceňováno, zesměšňováno	1	2	3	4	5
Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou					
mírou omezení, vyplývajících z nutnosti v MŠ dodržovat potřebný řád a pravidla soužití	1	2	3	4	5
Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je pro ně kamarádkým společenstvím	1	2	3	4	5
Pedagogický styl je podporující, projevuje se přímou, vstřícnou a empatickou komunikací pedagoga s dětmi	1	2	3	4	5
S dětmi není manipulováno, nejsou zbytečně organizovány	1	2	3	4	5
Není podporována nezdravá soutěživost dětí	1	2	3	4	5
Není praktikována jakákoliv komunikace s dítětem, která je pociťována jako násilí	1	2	3	4	5
Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte	1	2	3	4	5
Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte, potřebám jeho života (tematicky blízká, pochopitelná, užitečná a prakticky využitelná)	1	2	3	4	5
Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům	1	2	3	4	5
Pedagog podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, reaguje pozitivním oceněním	1	2	3	4	5
Ve vztazích mezi dětmi a dospělými se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost a podpora	1	2	3	4	5
Pedagog se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí)	1	2	3	4	5
Organizace (max.65)					
Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby	1	2	3	4	5
Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně					

preventivní pohybové aktivity	1	2	3	4	5
Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání	1	2	3	4	5
děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí	1	2	3	4	5
Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován adaptační režim	1	2	3	4	5
Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit nad rámec běžného programu	1	2	3	4	5
Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat	1	2	3	4	5
Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní aktivitě, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem	1	2	3	4	5
Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách	1	2	3	4	5
Je dostatečně dbáno na soukromí dětí (možnost neúčastnit se společných činností, soukromí při osobní hygieně apod.	1	2	3	4	5
Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, odpovídá individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí	1	2	3	4	5
Při realizaci činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky, pomůcky jsou připravovány včas	1	2	3	4	5
Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě	1	2	3	4	5
Řízení mateřské školy (max.45)					
Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny	1	2	3	4	5
Je utvořen funkční informační systém (vnější, vnitřní)	1	2	3	4	5
Při vedení zaměstnanců vytváří ředitelka ovzduší vzájemné důvěry, tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení školy, respektuje jejich názor, podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách	1	2	3	4	5
Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje, podporuje spolupráci	1	2	3	4	5
Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče	1	2	3	4	5
Plánování pedagogické práce a chodu školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu, využívá zpětné vazby	1	2	3	4	5
Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními členy členy pedagogického týmu	1	2	3	4	5
Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné	1	2	3	4	5
MŠ spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ a dalšími subjekty	1	2	3	4	5

Personální a pedagogické zajištění (max.35)					
Všichni pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci	1	2	3	4	5
Pedagogický tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel	1	2	3	4	5
Pedagogové se sebevzdělávají, ke vzdělání přistupují aktivně	1	2	3	4	5
Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí pedagogů	1	2	3	4	5
Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy zajištěna dětem optimální pedagogická péče	1	2	3	4	5
Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí	1	2	3	4	5
Specializované služby (logopedie, rehabilitace, jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami) jsou zajištěny příslušnými odborníky	1	2	3	4	5
Spoluúčast rodičů (max.35)					
Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná otevřenost, vstřícnost, porozumění a ochota spolupracovat	1	2	3	4	5
Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých rodin, snaží se jim vyhovět a porozumět	1	2	3	4	5
Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, jsou pravidelně a dostatečně informováni o dění v mateřské škole	1	2	3	4	5
Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte o jejich individuálních pokrocích v rozvoji a učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání	1	2	3	4	5
Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech, nezasahují do soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti	1	2	3	4	5
Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě	1	2	3	4	5
Pedagog nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání dětí	1	2	3	4	5

Vypracováno dne 30. 6. 2018

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV

Tematický blok

Svět je plný otázek

1. Tematický celek: Jaké to je?

Očekávané výstupy, konkretizované výstupy:

- odloučit se na určitou dobu (pobyt v MŠ) od rodičů, být samo aktivní (K2, K3, K4)
 - přijímat pobyt v MŠ jako součást svého života (rodiče chodí do zaměstnání, děti do MŠ)
 - umět se zapojit do činností v mateřské škole, umět komunikovat, spolupracovat s dětmi i dospělými
 - respektovat přirozenou autoritu dospělých
 - splnit samostatně úkol, poradit si v nové i opakující se situaci
 - umět se samostatně rozhodovat o svých činnostech, uplatnit své přání, obhájit svůj názor
 - nebát se požádat o pomoc
- utvořit si dětskou představu o pravidlech chování a normách společnosti, v níž žijeme (K2, K3, K4)
 - zacházet šetrně s hračkami, pomůckami, předměty denní potřeby
 - umět ve styku s jinými lidmi (dětmi i dospělými) pozdravit, poprosit, poděkovat, požádat, rozloučit se, vyslechnout sdělení
 - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, pravda, ubližování, nespravedlnost, agresivita, vulgarismy
 - znát a pojmenovat základní lidské povahové vlastnosti
 - dodržovat pravidla her a jiných činností, chápat jejich podstatu
 - dodržovat pravidla konverzace (naslouchat druhým, nechat řečníka domluvit, sledovat obsah, odpovědět na otázku)
- seznámit se a orientovat se bezpečně v prostředí školy (K2, K4, K5)
 - orientovat se ve školním prostředí
 - zvládat jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují, zvládat každodenní činnosti, požadavky
 - rozumět tomu, co se děje ve známém prostředí
- adaptovat se na život ve škole, začlenit se mezi vrstevníky (K4, K5)
 - orientovat se v pravidlech společenské skupiny (třída, mateřská škola, herní skupina), umět jim přizpůsobit své chování
 - zařazovat se mezi vrstevníky reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně (vlídné přijetí, akceptování návrhů, nabídnutí a přijetí spolupráce)

- navazovat s dětmi přátelské vztahy, cítit se plnohodnotným členem skupiny
- pojmenovat to, čím je obklopeno (K1,K3)
 - zajímat se, co se děje v okolí, proměny i opakující se situace, děje, předměty, činnosti komentovat
 - znát většinu výrazů používaných v prostředí dítěte (jména, předměty, jevy)
- vnímat potřeby druhého, dodržovat pravidla soužití (K3,K4,K5)
 - vnímat odlišnosti mezi dětmi, přizpůsobit jim své přístupy
 - projevovat ohleduplnost a zdvořilost k dospělým i kamarádům
 - porozumět potřebám druhých, respektovat jiný názor
 - umět přistoupit na jiný názor, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu
- znát a umět pojmenovat elementární poznatky o okolním prostředí (K1)
 - mít základní poznatky o živé i neživé přírodě, přírodních jevech a dějích, lidech a jejich životě
 - uvědomovat si pestrost světa přírody i světa lidí
- porozumět změnám v přírodě i běžném životě (K1,K2)
 - přirozeně a samozřejmě vnímat proměnlivé okolnosti v mateřské škole i v přírodě, vědět, že se vše stále vyvíjí, plyne a proměňuje, přirozeně se těmto změnám přizpůsobovat
- pozorovat přírodní a kulturní objekty, vést rozhovor o výsledku pozorování (K1,K2,K3)
 - chápat jednoduché souvislosti, nacházet společné a rozdílné znaky
 - vyjádřit myšlenky, popsat situaci, událost, mínění a zhodnotit prožitky (co se líbilo, co ne, co a proč mě zaujalo)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně (K2)
 - vyjádřit svoje nápady (slovně, výtvarně, technicky), experimentovat
 - samostatně se umět rozhodnout v některých činnostech
 - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k tradičním
 - navrhopat nové vlastní nápady
- vyjadřovat se pomocí tvořivých činností (K1,K2,K3)
 - vyjadřovat se výtvarnými, hudebními i pohybovými činnostmi, dramatizací
- spolupracovat s ostatními (K4)
 - spolupracovat při hrách i jiných aktivitách
 - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se a střídat se v rolích s úlohách, hru rozvíjet, obohacovat
 - vyjednávat s dětmi i s dospělými
 - domluvit se na společném řešení
- utvořit si představu o pravidlech jednání a chování (K2,K4,K5)
 - dodržovat společně dohodnutá pravidla vzájemného jednání a chování v mateřské škole i na veřejnosti

- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů (K1,K2)
 - všimnout si a rozpoznat změny ve svém okolí (např.ve třídě, na obrázku, na kamarádovi)
 - rozlišit zvuky, známé melodie, napodobit rytmus
 - rozlišit základní barvy a tvary
 - rozlišit chutě, vůně i zápachy
 - rozlišit hmatem předměty a jejich vlastnosti (tvar, velikost, počet apod.)
 - sluchem rozlišit slabiky, počet slabik
 - rozlišit charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- zvládnout pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu (K1)
 - postavit se zpříma, udržet správné držení těla
 - běhat, skákat, udržet rovnováhu
 - zvládat různé druhy lezení, překonat nižší překážky
 - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
 - pohybovat se jistě v přírodním terénu (v lese, na louce, v písku apod.)
- získat dovednosti o způsobech ochrany zdraví a bezpečí (K2, K4, K5)
 - znát, co je pro člověka škodlivé a nebezpečné (nástrahy ve spojení s přírodou), co člověk nemůže ovlivnit (děšť, vítr, teplo, sucho, záplavy apod.)
 - uvědomovat si, že se člověk i příroda navzájem ovlivňují
 - cítit se spokojeně a bezpečně, podílet se na vytváření pohody prostředí
 - zvládat drobné úklidové práce

2. Tematický celek: Co se stane, když?

Očekávané výstupy, konkretizované výstupy:

- porozumět přirozeným změnám a akceptovat je (K2, K3, K4)
 - vědět, že se vše stále vyvíjí, plyne a proměňuje, přirozeně se těmto změnám přizpůsobovat
- těšit se z příjemných prožitků, své prožitky slovně, výtvarně, pohybově zachytit (K1, K2, K3, K4, K5)
 - přirozeně projevovat pozitivní emoce, projevovat radost z poznání
 - umět vyjádřit zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky, umět vyjádřit se dramatickou improvizací
- zacházet s předměty denní potřeby (K2)
 - zvládat drobné úklidové práce, postarat se o své osobní věci, hračky, pomůcky
 - pracovat s konstruktivními stavebnicemi, skládkami, navlékat korálky
 - samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (sebeobsluha, hygiena)
- správně vyslovovat, ovládat dech, intonaci a tempo (K1,K2,K3)
 - vyslovovat správně všechny hlásky, mluvit zřetelně, gramaticky správně a v přiměřeném tempu, ovládat intonaci a sílu hlasu
- vyjadřovat samostatně myšlenky, sledovat řečníka, porozumět slyšenému (K1,K2,K3,K4)
 - spontánně vyprávět své zážitky (z filmů, pohádek, z vlastních zažitých situací)
 - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, samostatně příběh převyprávět, dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
 - mít přiměřenou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně použít v řeči
 - dorozumět se verbálně i neverbálně (umět používat gesta, udržet oční kontakt apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí (K2,K4,K5)
 - znát, co je pro zdraví škodlivé a nebezpečné
 - znát zásady zdravého životního stylu (zdravá výživa, sport, pobyt v přírodě apod.)
 - chovat se bezpečně ve známém prostředí (interiér mateřské školy, školní hřiště apod.)
- chápat základní matematické pojmy, elementární matematické souvislosti, prostorové pojmy (K1,K2,K4)
 - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (dole, nahoře, před, za, vpředu, vzadu apod.) a tyto pojmy používat v běžných situacích
 - rozlišovat vlevo – vpravo (na vlastním těle, v prostoru, pomocí druhého předmětu)
 - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů

- orientovat se v řadě, v prostoru dle slovních pokynů
- rozpoznat základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník)
- používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, dlouhý – krátký, nejmenší – největší, vysoký – nízký, stejný) a pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- porovnat a uspořádat předměty podle daného pravidla
- třídit předměty dle minimálně jednoho kritéria
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, chápat číslo jako počet prvků, porovnávat množství prvků
- nacházet společné a rozdílné znaky, porovnat je
- řešit jednoduché labyrinty, hádanky
- nalézat nová řešení (K1, K2)
 - pracovat s konstruktivními stavebnicemi, skládkami
 - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
 - samostatně se rozhodnout v některých činnostech
 - elementární problém vyřešit samostatně nebo ve spolupráci s kamarády, umět se poradit ve složitějších úkolech
 - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se, zkoušet, experimentovat
 - slovně vyjádřit myšlenkové pochody, popsat, jak problém řešit
- vnímat a těšit se z nových zážitků, z přírodních a kulturních krás (K1,K4,K5)
 - všímat si kulturních památek ve svém okolí
 - v kulturních místech (divadlo, muzeum apod.) respektovat základní pravidla slušného chování, nerušit ostatní při vnímání umění
 - poslouchat a sledovat uměleckou produkci (literární, dramatickou, hudební apod.)
 - citlivě se projevovat k živým bytostem, přírodě i věcem
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad (K1,K2,K4,K5)
 - přirozeně projevovat pozitivní i negativní emoce-soucit, radost, strach, smutek, spokojenost, náklonnost apod.
- spolupracovat s dětmi jednotlivě i ve skupinách (K2,K3,K4,K5)
 - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
 - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i dospělými
 - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, hru rozvíjet, obohacovat
 - všímat si, co si druhý přeje, popř. potřebuje (dělit se o hračky, počkat, vystřídat se apod.)
 - respektovat názory jiných dětí, umět se domlouvat, vyjednávat
 - přijmout roli ve hře (organizátor, spoluhráč apod.)
- chovat se s ohledem na druhé (K2,K4)
 - chápat, že každý je jiný jinak se chová, něco jiného umí či neumí, a že je to přirozené

- ke slabšímu, mladšímu nebo postiženému dítěti se chovat ohleduplně (neposmívat se, pomáhat mu, chránit ho, povzbuzovat ho)
- učit se nová slova, krátké texty z paměti, formulovat otázky, odpovědi (K1, K2, K3, K4)
 - zapamatovat si děj pohádky, příběhu, umět ho převyprávět
 - zapamatovat si a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity, viděné i slyšené
 - pamatovat si jednoduchý postup řešení (stavba, labyrint, pexeso apod.)
 - zapamatovat si říkanku, rozpočítadlo, jednoduchou píseň, báseň
 - přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- sledovat očima zprava doleva, rozlišovat symboly (K1, K2)
 - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly a pochopit jejich význam (obrázkové čtení, dopravní značky, označení nebezpečí apod.)
 - rozpoznat některé grafické znaky (číslice, písmena, značky)
 - jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední ve skupině, vést čáru zleva doprava
 - napodobit základní geometrické tvary a znaky (čára, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník apod.), napodobit některá písmena a číslice
 - poznat některé jednoduché hudební znaky (notová osnova, notový klíč, noty apod.)
 - podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. symbolem
- pochopit, že každý má ve společenství určitou roli (K4, K5)
 - orientovat se v rolích a daných pravidlech skupiny (mateřská škola, třída, herní skupina apod.)
 - vnímat odlišnost mezi dětmi a přizpůsobovat své přístupy podle toho
- zachovávat správné držení těla (K2)
 - udržet správné držení těla (postavit se zpříma) po dobu vnější kontroly
 - vyrovnávat svalové nerovnosti v běžném pohybu
- zvládnout prostorovou orientaci, koordinovat lokomoci a další pohyby (K1, K2)
 - zvládat překážky, různé druhy lezení
 - užívat tělocvičné nářadí i náčiní, umět házet a chytat míč
 - užívat k pohybu různé pomůcky (sáně, boby, odrážela apod.)
 - provést jednoduchý pohyb dle vzoru a pokynu
- zvládat jemnou motoriku, koordinaci ruky a oka (K1, K2)
 - upřednostňovat užívání dominantní ruky při kreslení a v jiných činnostech
 - tužku držet správně (dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím)
 - vést stopu tužky při kresbě, napodobit tvary, písmena, obrazce
 - pracovat se stavebnicemi, skládkami, navlékat korálky
 - kreslit, malovat, modelovat, pracovat s papírem - vytrhávat, mačkat, lepit

3. Tematický celek: Co všechno je na světě?

Očekávané výstupy, konkretizované výstupy:

- záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti (K1)
 - soustředěně poslouchat příběh, pohádku, divadelní hru
 - dokončit hru, neodbíhat od činností
 - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- sladit pohyb se zpěvem, s hudbou, ovládat dechové svalstvo (K3,K4)
 - zapamatovat si jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů
 - pohybovat se rytmicky, dodržet daný rytmus
 - při pohybových hrách, při chůzi a rytmických činnostech doprovázet pohyb zpěvem
 - být aktivní při řízených i spontánních činnostech (10 min. a více)
- pojmenovat části těla, orgány a jejich funkci (K1, K2)
 - pojmenovat viditelné části těla (rameno, koleno, loket, zápěstí apod.) a některé vnitřní orgány (srdce, plíce, mozek apod.)
 - mít povědomí o narození, růstu těla a jeho proměnách
- svoji fantazii a představivost uplatnit v tvořivých činnostech (K2, K3, K4, K5)
 - rozvíjet a obohacovat hru
 - spontánně vyprávět zážitky z různých vyprávění i vlastní prožitky
 - vyjadřovat fantazijní představy
 - vymyslet konec pohádky, příběhu, dokončit ho
 - vyprávět příběh podle obrázků – s vizuální podporou
 - vyjádřit vlastní pohybové představy, melodii nebo rytmický doprovod (např. pohybem ztvárnit melodii, vyjádřit se pomocí pantomimy apod.)
 - využívat tvořivě přírodniny a zbytkový materiál při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, s výtvarně netradičními materiály, s barvami (zapouštět, míchat, vytvořit koláž apod.)
 - dokreslit chybějící část na obrázku
 - sestavit z částí celek (stavby, jednoduchý model apod.)
 - navrhnout možná řešení (co by se stalo, kdyby....), improvizovat, hledat náhradní řešení
 - tvořivě zlepšovat výzdobu prostředí
- zvládnout jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony (K2,K4)
 - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
 - samostatně zvládat běžné denní úkony (používat toaletní papír, mýt si utírat ruce, umět používat kapesník, samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj apod.)
 - postarat se o své osobní hračky, popř. pomůcky
 - zvládat jednoduché úklidové práce, udržovat pořádek a čistotu
- zacházet s předměty denní potřeby (K2, K5)

- pracovat se stavebnicemi, skládankami, navlékat korálky
 - provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály
 - zacházet správně s rytmickými nástroji
- správně vyslovovat, ovládat tempo řeči a intonaci, domluvit se i gesty (K3,K4)
 - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu
 - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek
 - obohacovat slovní zásobu, rozumět většině pojmenování z prostředí dítěte
 - dorozumět se verbálně i nonverbálně (mimika, gesta)
- naučit se z paměti krátké texty, reprodukovat říkanky, písně, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu (K1,K2,K3,K4)
 - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky a písně
 - přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- chápat vtip a slovní humor (K2,K3)
 - chápat jednoduché hádanky a vtipy
 - poznat a vymyslet slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (K1,K2,K3)
 - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky (obrázkové čtení)
 - pochopit význam symbolů (dopravní značky, zákazy, nebezpečí)
- využívat zkušeností k učení (K1,K2)
 - projevovat zájem o nové věci (zkoušet, experimentovat, dotazovat se)
 - pomatovat si postup řešení
 - odhalit podstatné a nepodstatné znaky předmětů, osob, zvířat
 - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné i rozdílné
 - nechat se získat pro záměrné učení
- chovat se citlivě k živým bytostem, k přírodě, věcem (K4,K5)
 - podílet se na vytváření pohody prostředí
- zachytit a vyjádřit své prožitky (K1,K2,K3,K4,K5)
 - záměrně si pamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity
 - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se ovládnout, zklidnit, potlačit projevy agrese
- využívat přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte (K1,K2,K4)
 - vymýšlet nová řešení a různé alternativy ke vzniklým situacím
- poučit se o nebezpečných situacích, rozlišovat možné aktivity, které nás mohou poškozovat, a které nám naopak prospívají (K1,K2)
 - pracovat se stavebnicemi, skládankami, navlékat korálky
 - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (opatrnost, obezřetnost, předcházení)
 - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám, bránit se projevům násilí
- pomáhat pečovat o životní prostředí (K2,K5)

- všímát si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu
- starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce
- chápat význam třídění odpadu
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu (K4,K5)
 - uvědomit si vztahy mezi lidmi (vztahy mezi pohlavími, kamarádství, úcta ke stáří apod.)
 - respektovat rozdílné schopnosti, důvěřovat vlastním schopnostem
 - cítit sounáležitost s ostatními
 - umět nabídnout pomoc
- porozumět i neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých (K2,K4)
 - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se a vyjednávat
 - využívat neverbálních projevů komunikace
 - vnímat, že jsou jiné děti smutné, zklamané, nebo že mají radost

4. Tematický celek: Co má začátek a konec?

Očekávané výstupy, konkretizované výstupy:

- dodržovat pravidla her a činností (K2, K4, K5)
 - při hrách spolupracovat, být ostatním partnerem
 - dodržet daná pravidla a hru dokončit
- všimát si dění ve svém okolí, v obci (K4, K5)
 - podílet se nevytváření pohodového prostředí
 - všimát si změn ve svém okolí, rozpoznat je
 - cítit sounáležitost s ostatními
 - mít elementární poznatky o tradicích a zvycích, slavnostech v obci i mimo ni
- získat povědomí o významu péče o zdraví, čistoty a o významu zdravé výživy (K1,K2,K5)
 - znát základní zásady zdravého životního stylu (hygiena, sport, zdravá výživa, odpočinek, pobyt v přírodě apod.) a jeho pozitivních účincích a o faktorech poškozujících zdraví (i návykové látky)
- získat povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí (K1,K2,K5)
 - dodržovat základní pravidla chování na chodníku i na ulici (přecházení, světelná signalizace apod.)
- uvědomovat si možné nebezpečí, vědět, jak se chránit (K2, K4, K5)
 - uvědomovat si nebezpečí, vědět, jak se mu vyhnout
 - bránit se projevům násilí
 - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vyjadřovat se samostatně, formulovat otázky a odpovědi, porozumět slyšenému (K1,K2,K3)
 - vnímat jednoduché rýmy, písňe, popěvky i v cizím jazyce
 - poznat rým, doplnit jednoduchý rým
- rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky ve slovech (K1,K3)
 - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
 - rozkládat slova na slabiky
 - poznat hlásku na počátku i na konci slova
- vymyslet, popř. poznat, homonyma, synonyma, antonyma (K1,K3)
 - poznat a vyhledat slova protikladného významu
 - poznat a vyhledat slova stejného významu
 - poznat a vyhledat slova, která se liší významem, ale stejně znějí
- vyjednávat, umět se domluvit na společném řešení (K2, K3, K4)
 - aktivně komunikovat bez vážnějších problémů s druhými dětmi
 - spolupracovat při hrách a činnostech
 - obhajovat svůj postoj a přání, přijímat názory druhých, umět se dohodnout
 - umět nabídnout svou pomoc, radu, důvěřovat vlastním schopnostem
 - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role

- sledovat očima zleva doprava, poznat některou číslici, písmeno, poznat napsané své jméno (K1,K2,K3)
 - pochopit význam piktogramu
 - podepsat se tiskacím písmem
 - jmenovat objekty leva doprava, vést čáru zleva doprava
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno (K1, K2, K3, K4, K5)
 - mít poznatky o své zemi (název státu, státní vlajka, hymna, prezident, hlavní město, významné svátky apod.)
 - mít poznatky o planetě Zemi, o vesmíru (koloběh vody, střídání ročních období a jeho příčiny apod.)
- soustředit se záměrně na činnost a její dokončení, udržet pozornost (K1)
 - soustředěně poslouchat pohádku, pohádkový příběh
 - dokončit hru, činnost
 - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
 - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů (sklo, papír, kov apod.), událostí (bouřka, déšť, voda apod.), zvuky hudebních nástrojů, melodii, jednoduché taneční kroky, jednoduchou rytmickou sekvenci
- uvědomovat si a projevovat příjemné a nepříjemné citové prožitky K2,K4,K5)
 - porozumět projevům emocí a nálad
 - důvěřovat vlastním schopnostem
- chápat osobní odlišnosti lidí jako přirozené (K4,K5)
 - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová
 - mít poznatky o existenci jiných národů, kultur (typické znaky, zvyky, oblečení, strava, stavby, způsob života apod.)
- respektovat potřeby druhých (K2, K4, K5)
 - k mladším, slanejším či postiženým se chovat citlivě a ohleduplně
 - všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje
 - podělit se s jiným dítětem o činnost, vyčkat, vystřídat se
- uplatňovat návyky při styku s dospělými i dětmi (K4,K5)
 - spolupracovat s dospělým i s dětmi
 - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem
 - rozlišovat vhodnost tykání a vykání
 - využívat při komunikaci neverbálního způsobu komunikace (gesta, úsměv, řeč těla apod.)
- získat povědomí o významu životního prostředí, pečovat o ně (K1,K4,K5)
 - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem
 - znát, co může ohrožovat zdravé životní prostředí
 - uvědomovat si, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
 - starat se o rostliny, tříděním odpadu chránit přírodu v okolí
- získat povědomí o širším společenském, věcném, přírodním a kulturním prostředí (K1,K4,K5)

- rozlišovat roční období i jejich typické znaky
- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí
- pojmenovat významné stavby a budovy
- mít poznatky o přírodě živé či neživé, o přírodních jevech, o lidech a jejich životě
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- zvládat základní hudební dovednosti (vokální, instrumentální), (K1, K3)
 - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- koordinovat pohyby těla, napodobit jednoduchý pohyb (K1, K4)
 - k pohybu využívat různé náčiní a nářadí
 - vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu, pohybovat se bezpečně a koordinovaně
 - provést jednoduchý pohyb podle vzoru
- vnímat pomocí všech smyslů (K1, K2)
 - rozlišit zvuky, ruchy i známé melodie
 - vnímat vlastnosti předmětů, jejich specifické znaky
 - vyhledat a doplnit chybějící část celku (obrázku), části složit v celek
 - rozlišit známé chutě, vůně i zápachy
 - rozlišit hmatem vlastnosti předmětů
- orientovat se v prostoru, v rovině, v čase (K1, K2, K5)
 - rozlišit a používat základní prostorové pojmy
 - rozlišit vzájemnou polohu dvou objektů
 - orientovat se v řadě
 - orientovat se v časových údajích v rámci dne
 - uvědomit si základní časové údaje a plynutí v čase (den, noc, ráno, poledne, večer, včera, dnes, zítra apod.)
 - rozlišit dny v týdnu a roční období (jejich typické znaky)